

MAGYAR KÖSZÁL

A DEBRECEN-ÁRPÁD TÉRI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

43. szám

2011. december

AKCIÓ!
A SZERETET NEM KERÜL
SEMMIBE!

www.arpadter.reformatus.hu

ÚJ ROVAT INDUL

Kedves olvasónk!

Új rovattal bővül ettől a lapszámtól a Magyar Kószál. Az olvasósarokban olyan könyvajánlásokat teszünk közzé, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot gyülekezetünkben, vagy akár megoszthatják saját olvasmányélményeiket az újság többi olvasójával. Ha olyan hitélettel kapcsolatos olvasmányélmény van, vagy egy olyan könyvet olvasott hasonló témában, melyet szívesen ajánlana másoknak, kérjük ajánlóját küldje a magyarkoszal@gmail.com e-mail címre, vagy kéziratát adja le a Lelkészi Hivatalban.

Tóth László
szerkesztő

Heti alkalmaink:

Hétfő – Péntek 8.00-8.45: Reggeli áhítat
Szerda 16.00 -17.15: Bibliaóra
Csütörtök 18.00-19.00: Kakaska bábcsoport foglalkozása
Kedd 18.30-20.30: Bibliaóra
Szombat 8.00-9.00: Imaközösség
10.00-11.00: Konfirmáció
Vasárnap: 9.00-10.00: Istentisztelet
9.00-10.00: Vasárnap iskolá

Havi alkalmaink:

Első kedd 17.00-18.00: Presbiteri bibliaóra
Első vasárnap 16.00-18.00: Családi istentisztelet
Harmadik vasárnap 15.00-16.00: Nőszövetségi együttlét

Fontos:

Lelkiismereti, hitéleti válság,
keresztelések, esküvők, temetések bejelentésekor,
hívja a: 06-52-412-801 telefonszámot,
vagy keressen fel a hivatali időben a
Kassai út 12. szám alatt található irodánkban.

Hivatali idő:

Hétfőtől péntekig 9.00- 12.00 óra között

ALKALMAINK

Istentiszteleti alkalmaink az Árpád téren Adventtől Újévig

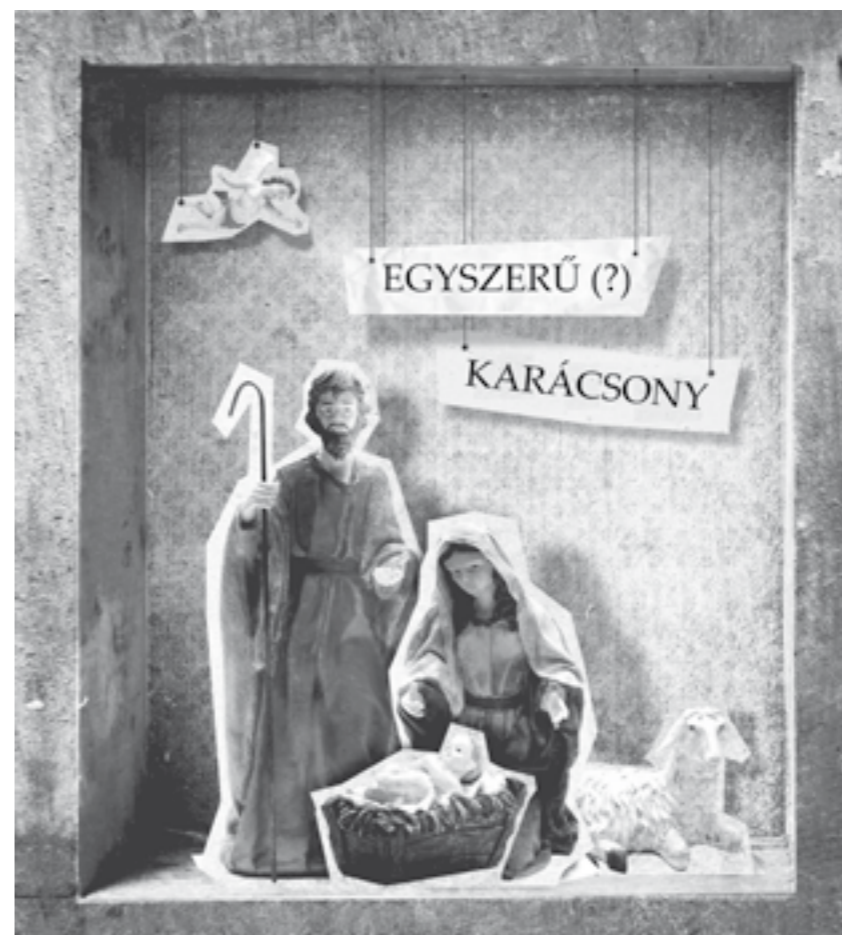
Advent - november 27.		
Áldásos Adventi istentisztelet	de. 09 óra	Templom
Szolgálat: Veres Jánosné Sági Anikó		
Advent - december 04.		
Adventi istentisztelet	de. 09 óra	Templom
Szolgálat: Makó Balázsné Czirók Éva		
Advent - december 11.		
Adventi istentisztelet	de. 09 óra	Templom
Szolgálat: Liszka Noémi		
Advent - december 18.		
Adventi istentisztelet	de. 09 óra	Templom
Szolgálat: Papp Attiláné Selyben Piroska		
Advent - december 18.		
Családi Advent	du. 16 óra	Imaterem
Szolgálat: Kustár Gábor		
Szenteste - december 24.		
Szentestei istentisztelet	du. 16 óra	Templom
Szolgálat: Veres Jánosné Sági Anikó		
Karácsony első napja - december 25.		
Úrvacsorás karácsonyi istentisztelet	de. 09 óra	Templom
Szolgálat: Veres János		
Karácsony második napja - december 26.		
Karácsonyi istentisztelet	de. 09 óra	Templom
Szolgálat: Dr. Szalkay Kázmér ny.lp.		
Óév utolsó napja - december 31.		
Óévi istentisztelet	du. 16 óra	Templom
Szolgálat: Veres János		
Újév első napja - január 1.		
Újévi istentisztelet	de. 09 óra	Templom
Szolgálat: Veres Jánosné Sági Anikó		

IMPRESSZUM

Kiadó: Debrecen-Árpád téri Református Egyházközség
4028 Debrecen, Kassai út 12., **Tel.:** +36-52/412-801
Honlap: www.arpadter.reformatus.hu
E-mail: debrecen-arpad.ter@reformatus.hu
Számlaszám: OTP Zrt. 11738008-20082374
Szerkesztőség e-mail címe: magyarkoszal@gmail.com
Felelős szerkesztő: Veres János, lelkipásztor
Szerkesztő: Tóth László
Technikai szerkesztő: Szilágyiné Asztalos Éva
Nyomdai munkálatok: PRINTART-PRESS KFT.
Fotók: Andics Árpád, Creationswap, Dalmi Gyula,
HAON, mek.oszk.hu.

ISTEN KÜLÖNÖS MUNKÁLKODÁSA!

Akkor a - minden ellenkezésünk ellenére - előre nem tervezett, sőt fájdalmas események is más fénybe kerülnek. Ez is Isten különös munkálkodása lehet az életünkben, talán most, éppen ezen a karácsonyon is.

Veres János, lelkipásztor

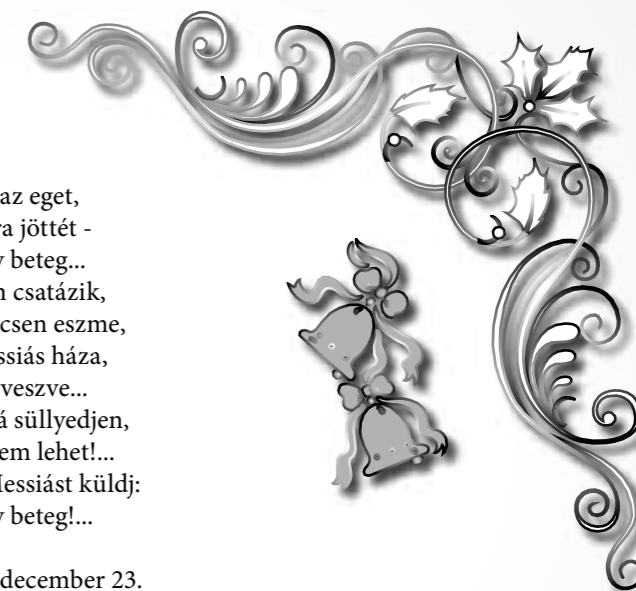
Ady Endre:

KARÁCSONY

Ma tán a béke ünnepelne,
A Messiásnak volna napja,
Ma mennyé kén' a földnek válni,
Hogy megváltóját befogadja.
Ma úgy kén', hogy egymást öleljék
Szívükre mind az emberek -
De nincs itt hála, nincs itt béke:
Beteg a világ, nagy beteg...
Kihült a szív, elszállt a lélek,
A vágy, a láng csupán a testé;
Heródes minden földi nagyság,
S minden igazság a kereszté...
Elvesztette magát az ember,

Mert lencsén nézi az eget,
Megátkozta világra jöttét -
Beteg a világ, nagy beteg...
Ember ember ellen csatázik,
Mi egyesítsen, nincsen eszme,
Rommá dőlt a Messiás háza,
Tanítása, erkölce veszve...
Óh, de hogy állattá süllyedjen,
Kinek lelke volt, nem lehet!...
Hatalmas Ég, új Messiást küldj:
Beteg a világ, nagy beteg!...

1899. december 23.

„A FÁKLYA MÁSNAK VILÁGÍT, MAGÁT EMÉSZTI EL.”

Báró Kemény Zsigmond

A múlt, a jelen és a jövő megvilágításában szeretném napjaink fontos egyházi eseményét, a presbiter választás ügyét, s annak fontosságát néhány gondolatban reflektorfénybe állítani.

PRESBITER

Az egyházunk igazgatásának alapja a presbitérium, vagy vének tanácsa. A vének vagy presbiterek, kiket Pál „felvigyázóknak” nevez, arra voltak hivatva, hogy az egyház lelki, anyagi dolgait kezeljék, és a hívek lelkét tanítással, intéssel, biztatással táplálják. Ugyanebből az is világosan látszik, hogy a presbiteri hivatal, bár emberi választás útján jön létre, de isteni intézményen alapszik. Midőn Kálvin Genf-be visszatért, első teendője az volt, hogy az egyházközség igazgatását megalapította, a lelkészek és tanítók mellé presbitereket rendelt. Ezek a presbiterek a lelkészekkel együtt időnként meglátogatták az egyház tagjait, a rendetlen életüket barátságosan intézték, sőt szükség esetén az egyháztanácsnak, presbitériumnak bejelentették.

A múltból lépünk elő a mába. A presbiter mai küldetése és megbízatása, ha lelkiismeretesen tölti be hivatását, hogy a lelkészt hivatalos kötelességének teljesítésében, jóakarattal, tanáccsal és cselekedettel segíti. A presbitériumnak valódi evangéliumi rendeltetése az, hogy összekötő kapcsolatot képezzen az egyházközség tagjai és az egyház hivatalos szolgálói között. Akire a szép és tisztas presbiteri hivatal bízati, annak sok adatik, és akire sok bízati: attól sok is kívánatlik (Luk 12,28.). Saját lelki és erkölcsi erővel kell a presbiternek bírni, hogy az ő hitbuzgósága, feddhetetlen élete, bölcsessége és vallásban jártassága világítson a közösség előtt és a jóra példa legyen.

Debrecen Árpád téri gyülekezetében is ezekben a hetekben kerül sor fontos eseményekre: december 4-én mutatkoznak be a megválasztandó presbiterek, pótpresbiterek és természetesen a gondnok. December 11-én egyházközségi választói közgyűlésen kerül sor a tisztségviselők megválasztására, majd 2012. január 8-án a megválasztott presbitérium eskütételére kerül sor. Hordozzuk imádságban, hogy mindenképpen szépen és jó rendben történjenek. Aktív részvételünkkel vegyük ki részünket ezen a presbiter választáson és mutassuk meg, hogy felelősséggel tesszük le voksunkat arra, hogy személyesen szívügyünknek érezzük az Árpád téri református szent egyházközség épülését és előrehaladását.

Itt érünk el a jövő kérdéséhez. Mint nyugdíjas lelképásztor, aki 45 éven át éreztem szolgálati helyeimen a presbitériumok hálátelt életének áldott gyümölcsit, megérintett Füle Lajos költő 1995-ben írott versének néhány sora, szeretném megosztani e lap olvasóival.

Mit kaptunk mi Krisztustól és mivel tartozunk Neki?

„Kikért a Golgotán büntörő vére hullt,
Hálával élnek-e avagy hálátlanul?”

Meg azt, amit a jövőre nézve ugyancsak Füle Lajos előbbi versét befejezi:

„Hogy hordják szívükön Egyházunk dolgait,
s hűségben járjanak az Úrral mindig itt.”

Lelkész, presbitérium és a gyülekezet minden egyes tagja, Isten áldásától kísérve.

Koós Csaba, nyugdíjas lelképásztor

KRISZTUS FIGYELMEZTETÉSE A PRESBITEREKHEZ Nádudvari Nagy János

Hogyha vállaltad, ott a helyed a hittvalló bátrakkal az élen!
Hogy a náladnál kisebb hitű ébredező lélek se féljen keresni engem, ki ma is ugyanazt mondom, mint régen:
„Ki engem követ, tagadja meg magát és hátra sose nézzen!”

És ne legyen néki fontosabb Igém hallgatásánál semmi!
Mert amit hajdan megmondottam, én abból nem tudok engedni ma sem és senki kedvéért sem!
A „nem érek rá” nem magyarázat, S nem mentség, hogy épp ökröt vettél, az sem, hogy építet a házat.

Én nem vagyok olyan megértő, mint sokan a langymeleg szívűek,
Akik távol maradásodat manapság nem is tartják bűnnek, ha az Igém szól. S nem is nagyon óhajtják, hogy a mai vének szájából is mennél többször Templomban zendüljön az ének.

De: Ha vállaltad, ott a helyed mindenkor a gyülekezetben!
Hogy ennél fontosabb legyen más, én soha senkinek nem engedtem!
Nincs alku: Bármilyen okos érvekkel mentened magad:
Mert kárhozzatód az eskü-szó lesz, S ezt felejtened nem szabad!

FELÚJÍTÁSOK GONDNOKI SZEMMEL

2010. június elején érkezett Kőszegről Veres János családjával az Árpád téri parókiára, mint gyülekezetünk újonnan megválasztott lelkésze. Mintegy negyvenfős küldöttség várta a családot az imateremben. A megjelentek nevében Dr. Fekete Andrásné virággal köszön-

sadalmi munkát szervezett a nagytiszteletű úr azzal a jelszóval, hogy amit mi magunk meg tudunk csinálni, az nem kerül pénzbe. Így került sor az alábbi munkákra: A templom cintermében salétromos falról másfél méteres magasságban leverték a vakolatot, így ott most állandó kiállítás van a templom történetéből.

A pince, a padlás tele volt több évtizedes limmel-lommal. Közel öt konténer szemét gyűlt össze a lomtalanítás során.

tötte a nagytiszteletű urat és kedves családját.

Ezt követően vacsora következett, melyet Szilágyiné Asztalos Éva készített. Már ezektől a meghitt, felemelő pillanatoktól meleg barátság alakult ki a gyülekezet, a lelképásztor és családja között. Hálát adunk Istenünknek, mert a szeretet, a barátság még jobban elmélyült később a mindennapok során. Szeretném hangsúlyozni, hogy meg is érdemlik a szeretetet.

Gyakorlatilag másfél éve vannak itt, de sok minden megváltozott az ő vezetésükkel. Szigorúan a megvalósult átalakítások rövid leírására kell szorítkoznom, a részletes ismertetéshez több oldalra lenne szükség.

Közel kilenc millió forintért felújításra került a parókia. Az épületben újra kellett cserélni a villanyvezetékeket, melyek eredetileg a padláson voltak vezetve, de az tűzveszélyesnek bizonyult. Tár-

Az imaterem falát legeltették és kifestették. Most a harmadik kiállítás van ebben a teremben. Az innen nyíló konyhát és irodát csempézni, festeni kellett. A parókia folyosóján és a lépcsőházban szintén vakolat leverés történt. A levert rész gipszkartonnal lett lefedve.

A munkálatokat egy 15 fős csapat végezte a nagytiszteletű úr vezetésével. Havonta egy szombaton szokott összeülni a csapat, és 8 órától 13 óráig végzi az újabb feladatokat.

Minden munkavégzés közös erővel fejeződik be, melyet gyülekezetünk asszonytestvérei főznek a nagytiszteletű asszonnyal karöltve. Ki kell emelnünk a DRY-VIT céget, mely a földszinti részen 250 m²-en végzett átépítést.

A DAM a pincében (a régi cserkész otthon helyén) 100 m²-en impozáns termet alakított ki.

Ezen kívül az emeleten 100 m²-es épületszárny szintén át van alakítva, melyet egy olyan tervező cég végeztetett el, mely december 1-től bérlé ezt a részt.

Meg kell említenem, hogy az eddig végzett nem kevés munka komoly anyagi áldozatot is követelt. Hála legyen Istenünknek, benyújtott pályázatainkra is nyertünk pénzt.

Ezen kívül ki kell emelnem gyülekezetünk áldozatkészségét is.

A presbitérium nevében köszönetet mondok minden adakozónak és Isten áldását kérem életükre!

Lakatos Lajos gondnok

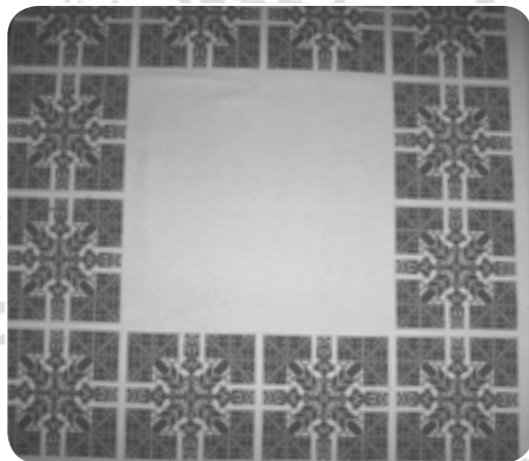

Társas kör - Veres János

Többen felvetették a gyülekezetben, hogy a szabadidő hasznos, és értékes formában való eltöltésének az egyik alkalma lehetne az imateremben hetente egy, majd két alkalommal 8.00-tól 16.00 óráig megtartott „társas kör”. Az elnevezés természetesen változhat, mi szeretnénk ezen a heti egy, vagy két napon a találkozás, beszélgetés lehetőségét megteremteni időseink számára. Elképzeléseink szerint, erre már februártól lehetőség is nyílna.

Beregi keresztzemes terítő - Veres Jánosné

Kata néni saját két kezével elkészített terítővel lepelt meg bennünket. A gyönyörű terítő a Károli Biblia hasonmás kiadásának a díszül szolgál. Ezúton köszönjük meg gyülekezetünk minden tagjának nevében.

Azok a kék vödörök - Veres Jánosné

Örömmel számolok be arról, ahogyan megteltek a vödreink ebben az esztendőben is! Kevéssel az után, hogy elhoztuk a vödöröket, kiderült, hogy a tető nem az idei vödör mérete, hanem a tavalyi. Vagyis az idei vödörkisebbek! Nagy nehezen megoldottuk a problémát, hiszen gyülekezetünk a kárpátaljai cigány misszióban dolgozó önkénteseknek szeretne volna eljuttatni adományát. Szépen megteltek tehát a vödörök, mindenből jutott: egy kevés szeretet, odagondolás, mosoly, türelem, imádság mellett, némi kávé, tea, olajos hal, cukorka, étolaj, és még sok-sok finomság is. De ebben az esztendőben is az a lelkiület volt igazán felemelő, amellyel elhoztuk adományainkat, amivel csomagoltuk, és ahogyan tovább küldtük azokat. No meg, amellyel most köszönöm meg mindnyájatoknak.

Örömmel számolok be arról, ahogyan megteltek a vödreink ebben az esztendőben is! Kevéssel az után, hogy elhoztuk a vödöröket, kiderült, hogy a tető nem az idei vödör mérete, hanem a tavalyi. Vagyis az idei vödörkisebbek! Nagy nehezen megoldottuk a problémát, hiszen gyülekezetünk a kárpátaljai cigány misszióban dolgozó önkénteseknek szeretne volna eljuttatni adományát. Szépen megteltek tehát a vödörök, mindenből jutott: egy kevés szeretet, odagondolás, mosoly, türelem, imádság mellett, némi kávé, tea, olajos hal, cukorka, étolaj, és még sok-sok finomság is. De ebben az esztendőben is az a lelkiület volt igazán felemelő, amellyel elhoztuk adományainkat, amivel csomagoltuk, és ahogyan tovább küldtük azokat. No meg, amellyel most köszönöm meg mindnyájatoknak.

Baráti Kör közgyűlése - Veres János

Számunkra kedves eseménynek adtunk helyet novemberben. A pincetermünkben tartotta közgyűlését a Déry Múzeum Baráti Köre.

Itt köszöntötték Dr. Csohány János Professzor urat, melynek különös módját választották. Idézem:

„Kötetünk Dr. Csohány János egyháztörténész professzort köszönti 75. születésnapja alkalmából. A benne közölt, a reformátusság értékeivel, múltjával és jelenével foglalkozó tanulmányokat írók tiszteletük jeléül neki ajánlják, szeretettel nyújtják át az ünnepeltnek meg az olvasóknak.” A könyv címe: TANULMÁNYOK Prof. Dr. Csohány János tiszteletére.

Az Árpád Galéria - Veres Jánosné

Újabb kiállításra került sor imatermünkben, melyet november 25-én nyitott meg Szentei Tamás, a város kulturális osztályának vezetője. Komisszár János Holló László díjas festőművész *Debreceni színvirágok* című kiállítása február végéig tekinthető meg, hétköznapokon 8.00 és 13.00 óra között, vagy telefonon, előre megbeszélte időpontban.

Szól a rádió - Both Barna

A 21. század embere ma olyan sok ismeretet szerezhet, amilyenre példa még nem volt a történelem során. Hatalmas mennyiségben áramlanak felénk az információk, a hírek. Cégek, vállalkozások milliókat költenek reklámokra, tevékenységük, termékeik megismertetésére. Milyen áldott helyzet az, amikor magához egy közösséghez mennek díjtalanul, hogy hírt vigyék és megismertessék akár az egész világgal. Történetesen gyülekezetünkben járt novemberben az Európa rádió riportere. Többek között engem is kért a lelkipásztorom, hogy azokról a közösségeinkről, lehetőségeinkről beszéljek, amelyekben aktívan részt veszek. Az én témáim a Református Cursillo, az Alfa kurzus és a szombati építő brigádunk volt. Nem szokott az ember csak úgy mindennap interjút adni egy rádióknak, ezért ott volt bennem az a diákori izgalom, mint amikor felelni kellett az órán.

Igyekeztem gondolataimban jól felkészülni. Majd rájöttem ezt a beszélgetést nem én irányítom, a riportert kérdez. Remélem jól sikerült, én személy szerint még nem hallottam a leadott hanganyagot. Ha van legalább egy ember, akinek felkeltette az érdeklődését a Cursillo iránt, vagy valaki egy Alfa kurzuson meg akarja tudni, hogy miért halt meg Jézus, nem volt hiabavaló, hogy elkészült ez a riport. Sőt ha olyan tehetséges emberek is hallották, akik anyagiakkal tudnak segíteni templomunk tetőszerkezetének, héjazatának cseréjében, akkor ez már Isten gondviselő szeretete.

Vigyázzunk, a médiából, az internetről szerzett információink, tudásunk hiába növekszik, ha nem ad megoldást életünk kérdéseire. A mi Mennyei Atyánk tudja mi a jó nekünk, mi van javunkra.

(Az Európa Rádió gyülekezetünkről szóló magazin műsorának hanganyaga honlapunkról leölthető - szerk.)

Felhívás - Veres János és Orbán György

Egyik gyülekezeti tagunk kezdeményezésére szeretnénk létrehozni – egyelőre kísérleti jelleggel - egy gyülekezetünkön belül működő segítő szolgálatot, amely a hozzájuk forduló tagjaink ügyes-bajos dolgaiban történő tanácsadással illetve aktív közreműködéssel nyújtana segítséget.

E szolgálat elindításához várunk egyrészt olyan jelentkezőket, akik jogi, pszichológiai, államigazgatási, fogyasztóvédelmi, közműszolgáltatás vagy bármilyen egyéb területen tudnának szakértelmükkel segíteni, másrészt várjuk azok jelentkezését, akik gondolataik megoldásához, problémás ügyeik elintézéséhez kérnének szolgálatként ilyen jellegű segítségnyújtást.

A jelenlegi körülményeink még nem adták ahhoz, hogy gondozó tevékenységre vállalkozzunk, de nem mondunk le

rőla, folyamatosan figyeljük a lehetőségeket.

Kérem, hogy a segítő szolgálatba jelentkezők jelentkezéseiket a debrecen-arpad.ter@reformatus.hu e-mail címre küldjék, rövid - a szakmaiságot, munkahelyet is tartalmazó - néhány soros bemutatkozással, telefon és e-mail elérhetőséggel. A szolgálat részleteit megbeszélés keretében tisztáznánk a későbbiekben.

A segítségkérőket arra kérem, hogy röviden ismertett kéréseiket felém jelezzék. Ezt megtehetik személyesen, levélben, telefonon, vagy e-mailben is.

Végül kis aktivitást kérve, köszönettel vesszük, ha akár e szolgálat elindításában, akár más témakörben bárki tanácsaival, javaslataival, észrevételeivel segíti munkánkat.

Adventi áldás - Szilágyiné Asztalos Éva

Az elmúlt évhez hasonlóan, az idén is minden adventi vasárnap meggyújtjuk az úrasztalon elhelyezett koszorún a gyertyákat. Az első adventi vasárnap attól különleges, hogy minden jelenlévő Igei áldásban részesülhet, melyet egy kis ajándék formájában haza is vihet magával. Az idén gyertya formájú volt az Ige kinyomtatott változata, egy kis fenyőággal és sok-sok szeretettel díszítve. Jó így kezdeni az adventi készülődést!

Európa Rádió

Miskolc Záhony Mezőkövesd Kisújszállás Nyiregyháza

...90.4...102.1...103.2...100.5...

AZ ÉRTÉKES GONDOLATOK RÁDIÓJA

„Mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg.” (Róm 14,8)

KERESZTELÉSEK

Név	Születési idő	Keresztelési dátum
Berki Balázs	2001.12.14.	2011.10.16.
Berki Zoé	2011.01.18.	2011.10.16.
Szentesi Donát Viktor	2011.08.30.	2011.11.06.

Szabó Magda:

SÍRFELIRAT

Én sose jártam nélküled,
csak most jöttem előre;
az ifjúságod elgurult,
azt őrzöm itt a földbe.
A szál, mely fogta lelkemet,
a fényes szál kibomlott,
ne sírj, ha e kövek felé hajolsz,
s nevem kimondod.
Mert jössz te is. Úgy várlak itt,
mint otthon, odafenn,
s nem tudta más, hogy közeledsz,
csak szívem és fülem.
Majd rádnézek, mint annyiszor,
hogy mit hoztál nekem,-
ó, hozd magaddal a napot!
Hideg van ideleln.

TEMETÉSEK

Név	Életkor	Lakcím
Lamos Zoltán	életének 80. esztendejében	Kórház u 19.
Fényes László	életének 23. esztendejében	Szőlő u.24.
Kovács Gézáné	életének 67. esztendejében	Gyergyó u. 11.
Jakab Lajosné sz. Létai Róza Mária	életének 88. esztendejében	Nyíregyháza

GYŰLEKEZETI KIRÁNDULÁS JÓSVAFŐN

Október 8-án vettem részt a gyülekezettel az Aggtelek-Jósvafői kiránduláson. Még nem jártam Aggtelek környékén, ezért mindenképp érdekesnek ígérkezett az út.

Korán reggel indultunk. A meteorológia lehülést és esőt jósolt aznapra, hála Istennek szép, napsütéses napunk lett. Az út autóbusszal körülbelül három óra hosszú volt, egy kis pihenővel.

Jósvafőn már várt minket egy idegenvezető, aki megmutatta a főbb látnivalókat a faluban, és rengeteget mesélt a 300 lelket számláló településről, ami az Aggteleki Nemzeti Parkban található, pár kilométerre a szlovák határtól. Nevét a Jósva patakáról kapta, amely itt ered, és amelynek völgyében fekszik. A falut sajnos az elnéptelenedés fenyegeti, mert kevés a munkalehetőség a környéken - egy kitörési pont a turizmus lehet. A faluséta során az ófalut tekintettük meg, amely műemléki terület. Láttuk a Hucul Ménesközpontot, lovakat simogattunk. Jártunk a falumúzeumban, a református templomban és környékén.

A református temető a domboldalon található, ahonnan szép kilátás nyílik a Jósva völgyére és a településre. A temető híres kopjafáiról, amelyeket több száz évet kibíró tölgyfából készítenek. Szeretnék folytatni ezt a hagyományt, a sírkövek helyett. A református templom a 18. század végén épült. Szép az eredeti, festett, kazettás famennyezete. A templom lőréses falai igen vastagok, nyáron hűs, télen pedig nem tudják felfűteni. Külön története van a templom előtt álló nyírfának. Már egy korai, templomról készült fotón is látszik, amely végül több emberöltő után a múlt században pusztult el. Ekkor ültettek új fát a templom elé, azonban a következő tavasszal az öreg fából új hajtás növekedett. Tehát a látszólag halott fa tovább kezdett élni, ami a falu lakosságának Isten segítségével nyújt reményt a folytatáshoz. Így ma két fiatal fa áll a templom előtt.

Ebédre a Tengersizem Étterembe vártak minket, a Baradla-barlang jósvafői kijáratánál. Odáig még a Jósvát követve egy kisebb erdei túrán vettünk részt.

A falunak volt egy vízimalma, ahol a környék öröltette a lisztet. A malom már nincs meg, a gát és a tóvá duzzasztott víz viszont igen. Tengersizemnek hívják, nagyon szép tiszta és különleges kék színű vize van, pisztrángok is lakják. Még feljebb haladva található a Jósva forrása. Az aggteleki barlangok valamelyikéből jön felszínre, aztán három települést érintve, 14 km után folyik bele a Bódvába.

A finom ebéd után a Baradla-barlang Vörös-tói középtúráján vettünk részt, amely egy 2,5 km hosszú, 2 órás barlanglátogatás volt. Rengeteg érdekes és szép cseppkővet láttunk, köztük hazánk legnagyobb cseppkővét, a 19 m magas Csillagvizsgálót. A legnagyobb teremben, az ún. Óriások termében fényműsor is volt. Engem itt a pár pillanatig tartó teljes sötétség és csend fogott meg, ami azért volt, hogy megnézhesünk egy, csak sötétben látható képződményt. A barlangban egyébként nagyon egészséges volt a levegő, de így is elfáradtunk a végére.

Jó volt látni, hogy egy ilyen kis falu, mint Jósvafő, mennyi apró kinccsel rendelkezik. Biztos vagyok benne, hogy Isten segítségével lakói jól sáfárkodnak ezekkel, és meg fogja őrizni varázsát még sokáig. A kirándulás végig áldott, jó hangulatban telt, mindenki számára érdekes volt, a fiatalok és az idősebbek is kellemes élményekkel térhettek haza.

Szentesi Viktor

KARÁCSONY ÜNNEPE A NÉPHAGYOMÁNYBAN

Karácsony a niceai zsinat határozata értelmében Jézus Krisztus földi születésének emléknapja, az öröm és békesség, a család és gyermekség, az otthon és szülőföld ünnepe. Az 5. századtól a liturgiában kialakult karácsony

előkészületi ideje az *advent és vigiliája* (december 24.) A karácsony igazi családi ünneppé a reformáció után vált.

A hagyományos népi kultúrában a Krisztus születését ünneplő egyházi kultusz mellett számos népszokás, mágikus rítus és hiedelem kapcsolódik hozzá, amelyek a kereszténység előtti időkből, a téli napforduló és az évkezdhet hiedelméből, valamint az ünnep keresztény jellegéből táplálkoznak.

December 24-én, melyet a népnyelv *karácsony szombatjának*, *viliának* is nevezett, szokásban volt az emberek és állatok szakrális, megújító mosakodása. Legarchaikusabb formáit reformátusságunk őrizte meg. Martonfalvy György debreceni kálvinista professzor az ünnepek méltó megünnepléséről szólva (1663) felrója, hogy némely emberek „*Karácson napján jeges vízben mosdanak.*” Az *aranyosvíznek*, *életvíznek* nevezett karácsony éjszakáján, hajnalán, kútból, folyóból, patakból merített víz szimbolikáját a középkori liturgia, majd az elnépiesedett szemlélet az élővizek megrekedt paradicsomi forrásával hozta kapcsolatba, melyet a megszületett Jézus megnyitott az emberek számára. A *Kissáréten* azt tartják, hogy karácsony éjjel, tizenegy órától éjfél után egy óráig aranyos víz folyik a Körösön. Ha az ember ebből itatja meg jószágait nem áll beléjük a nyavalya. Volt, ahol a vályúba, a mosdóvízbe piros almát, ezüstpénzt tettek, hogy egészségesek, szerencsések legyenek az elkövetkezendő időben.

Az egész magyar nyelvterületen elterjedt a reformátusok körében, a karácsony estjén-éjszakáján a lakóházak ablaka alatti egyházi énekek éneklése, a *kántálás*. Debrecenben már csak ritkán csendülnek fel a Déri Múzeum egykori igazgatója, Ecsedi István által is megörökített kántálók énekei.

Napjainkra is megőrződött viszont az egyik legnépszerűbb karácsonyi szokás, a Krisztus születése körüli eseményeket megjelenítő dramatikus játék, a *betlehemezés*, mely az alföldi reformátusok körében – Mária alakjának háttérbe szoruló-

„Szép szokás mindenben jó szokást tartani,
Régi atyáinknak nyomdokát követni,
Jó régi példákat előttünk hordozni...”
(Kuruc kori koledáló vers)

sával – *pásztorjátékká* vált. Az örömhírt hozóknak, a különböző táji típusokat bemutató Kárpát-medencei betlehemes csoportok találkozájának évek óta Debrecen ad otthont.

A karácsonyfa-állítás szokásának előzménye a termékenységet, örök életet, fejlődést, növekedést jelképező karácsonyi életfa, termőág. A karácsony mai, közismert jelképe, a feldíszített fenyő, a *karácsonyfa* ebben a formájában újabb keletű szokás. A kutatások a karácsonyfa-állítást protestáns, német eredetűnek tartják, mely hazánkban a Bécsi Udvar közvetítésével először az arisztokrácia, majd a városi polgárság, a falusi értelmiség, végül a parasztság körében terjedt el. Karácsonyfát Magyarországon – a történeti adatok szerint – Brunswick Teréz állított először, 1824-ben. A debreceni tanyákon egyes gazdák még a két világháború között is egyszerű zöld gallyat vittek be a szobába, istállóba. Az istállóba helyezett zöld-ág termékenységbiztosító célzata, szerepe kétségtelen. A fokozatosan elterjedő karácsonyfa eleinte aranyos diót, almát, színes papírokat, mézeskalácsot, ritkán gyertyát tettek. A gyerekeknek azt mondták a karácsonyfát a Jézuska hozza. A fán lévő csemegék jelentették számukra az ajándékot.

Az ünnep egyik jellegzetes szokása volt régen a lakószoba szénával, szalmával való telehintése, hogy annál hasonlatosabb legyen a betlehemi istállóhoz. A már idézett Martonfalvy György debreceni kálvinista professzor már idézett beszéde felrója, hogy rosszul ünnepelnek az emberek, mert karácsony napjára „*szalmával házaikat betöltik, s azon, nem ágyokban fekszenek, mint a rácsok és más némely keresztényen nevet viselők...*”

A karácsonyi vacsora sok fogásból állt, tájanként változó ételsorral, amely a katolikusoknál böjtös étellekből állt. Jellegzetes fogásai: mákos ételek, fokhagyma, méz, dió, alma, sült tök, aszalt gyümölcsből készült leves, bableves, egész kenyér, bizonyos sajátos kalácsformák. A régi mondás szerint, „*Karácsonykor kalácsot, húsvétkor kenyeret, pünkösdkor, meg ahogy lehet.*” Zsíros, húsos ételeket a katolikusok csak az éjfél mise után vehettek magukhoz. A reformátusoknál nem tartottak böjtöt: karácsony viliáján sült hús, sült kolbász, sült hurka, kalácsok voltak a jellemező ételek. Karácsony napjára a debreceni református családokban tyúkhúsleves főztek csigatésztával, vagy sertésből orjalevest. Kocsonyát készítettek. Elmaradhatatlan volt a töltött káposzta, sok hússal, rizskásával, savanyú káposztából, és amikor a megfőtt a káposzta, akkor vékony rántást is tettek rá.

A karácsonyi asztalon fontos szerepet tulajdonítottak az egész kenyérnek, azzal a magyarázattal, hogy egész éven át legyen majd kenyér az asztalon. A karácsony esti dióéves szinte az egész magyar nyelvterületen ismert. A család minden tagja feltört egy diót: az egészséges dió egészséget, a rossz dió betegséget jósolt. Az almát, szépség-, egészségvarázsló mágikus szerepe mellett, vidékünkön is, a családi egység, összetartozás jelképeként tartották. Ezt tükrözi az a szép szokás, hogy a karácsonyi vacsora végén, a családfő annyi cikkre vágta a karácsonyi almát, ahányan a vacsorát elköltötték, s elfogyasztása közben mindenki a többiekre gondolt: ha a következő esztendőben valaki eltévelyedne, a közösen evett almára visszagondolva, hazataláljon.

A gonoszelhárító zajcsapás ezen az éjszakán a pásztorok feladata volt. A karácsonyi történet pásztorai miatt igen fontos szerepük volt az éjfél misén is. Volt, ahol pásztorok körbejárták a templomot, mialatt a mise folyt, hogy a gonosz szellemeket, boszorkányokat távol tartsák a zajjal, kürtöltek, trombitáltak, pattogtattak az ostoraikkal.

A karácsonyi éjfél misére kellett hogy elkészüljön a Luca-naptól kezdve faragott lucaszék. Az éjfél misén arra állt vagy ült a kíváncsiskodó, hogy felismerhesse a boszorkányokat.

A karácsony éjjeli időjárásból jósoltak a következő évi termésre. De az elkövetkező esztendő időjárásának megjóslására szokásban volt hagymakalendárium készítése is.

Karácsony napján az Isten házába mentek. A nap többi része bensőséges családi ünnepként telt. *Karácsony másnapja*, december 26-a, István napja, az egyik legkedveltebb névünnepe, a rákövetkező János napjával a nagy névnapköszöntő áldomások, vigadozások napja. Hiába próbálta a katolikus egyház eredeti liturgikus célzata szerint az e napokon szentelt borral mérsékelni a nagy áldomásokat, ha már kiirtani nem tudta, legalább tisztos korlátok közé szorítani. A történelmi Magyarország több vidékén, főleg az erdélyi reformátusságnál közkedvelt *istvánköszöntés*, *istvánolás*, majd rákövetkező nap a *jánosköszöntés*, *jánosolás* a középkori szertartásos hagyománynak, a *Szent István* illetve *Szent János pohara* néven emlegetett szentelménynek teljesen elvilágiasodott, rekordációs gyakorlattal is kiegészült maradványa. Már Martonfalvy György debreceni kálvinista professzor elítélően írja 1663-ban: „*Ördög, ördög, be sok számtalan Istvánt és Jánost vittél pokolba Szent István és János napján a sok István és János teli pohara által... Miért nem hagytok békét azoknak az innepi hosszú köszöntéseknek, melyekben csak a Jéhóvának neve motskoltatik.*” Bár a liturgikus-szakrális mozzanatok évszázadok óta kihullottak belőle, diákok, kántorok, iskolamesterek verses köszöntőivel tisztelték meg az Istvánokat, Jánosokat, István vértanú, illetve János evangélista hajdani kultusza, szentelt borral való eláldása nyomán.

István nap kapcsán meg kell még emlékeznünk a középkorban még nyilván országszerte ismeretes, napjainkra már csak a Dunántúl nyugati részén, nyomokban a Székelyföldön és Moldvában élő *regölés* szokásáról. A regölés a legények és házasemberek *termékenység-, bőség, és párokat összevarázsló, házról-házra köszöntő* szokása, a téli napforduló pogány-kori emléke.

Áldott, örömteli Karácsonyt, jó egészséget, a családra s másokra figyelő gondosságot, szeretet és ünneprontás nélküli mértékletességet.
Úgy legyen!

Debrecen, 2011. Karácsony Hava

Dr. Vajda Mária Ph.D.
A Déri Múzeum főmuzeológusa

BALASSI BÁLINT UNOKÁJA („Egy kései végvári vitéz...”)

tiszteletre is, amelyet követően mintegy 70 gyülekezeti tag körében dr. Vajda Mária főmúzeológus nyitotta meg a kiállítást, mely során kicsit betekintést nyerhettünk „egy kései végvári vitéz” életébe, gondolataiba.

„Jelképeiben él a nemzet” vallja Pécsi L. Dániel. Különös eszme, szokatlan gondolat. A mindennapok rohanásában egyszerűen észre sem vesszük a bennünket körül vevő jeleket. Pedig velük élünk: az utcán irányítanak bennünket a KRESZ táblák, az üzletekben, a hivatalokban, a vasútállomáson piktogramok segítenek a tájékozódásban, a számítógép monitorján is kavarnak az ikonok.

Ha ezek a mindennapokban ilyen fontosak, akkor a múlt-

tunkat meghatározó jelképek ne lennének azok, hiszen gyökereinkről mesélnek. Minden vasárnap megfogjuk a templomunk kilincset, naponta elmegyünk a kakas alatt. A Debrecen városának címerén található Főnix madár az állandó újjászületést jelképezi, ahogy nekünk is újjá kell születnünk minden vasárnap, minden alkalommal, amikor az Úristen szól hozzánk. Jelkép a bárány is, ami Jézus áldozatvállalására emlékeztet bennünket. Fontos dolgok ezek, de úgy látszik kell valaki, aki felhívja a figyelmünket rájuk. Ez az ember Pécsi L. Dániel jelkép-tervező művész.

Még nincsen vége, hiszen Pécsi L. Dániel megígérte, hogy 2012-re templomunk felszentelésének évfordulójára megtervezi az Árpád-tári gyülekezet címerpajzsát. Nemes gesztus, önzetlen felajánlás. Él még Magyarországon „egy kései végvári vitéz”. Köszönjük.

Szilágyi János

Minden Kerepesen kezdődött. 2010-ben Szabó Magda író halálának harmadik évfordulójára Kerepes városa emlékkiállítást rendezett. Mint a Dóczy Gimnázium küldöttségének egyik tagja, volt szerencsém részt venni a kiállítás megnyitóján, mely után az író keresztfia Tasi Géza meghívta kis csapatunkat egy bensőséges ebédre. Az alkalmon az asztaltársaságból kitűnt egy mély hangú, nagy mesélő, szimpatikus, szakállas ember. Erdélyi történeteivel, bársonyosan mély hangú éneklésével varázsolt el az összegyűlteket. Székely felmenőiről beszélt, különös melegséggel. Mély érzelmeket keltett meséje, elgondolkodtatott, felkavarta magyar lelkem. Kiderült, hogy Pécsi L. Dánielnek hívják és jelképeket tervez. Erdélyi települések, református és más felekezethez tartozó gyülekezetek címereit tervezte meg. Az ebéd folyamán ígérte meg, hogy elhozza vándorkiállítását a Dóczyba, melyen az általa tervezett címerpajzsokat mutatja be. Aztán a Dóczyban találkoztunk. Dániel beváltotta ígérte. Elhozta kiállítását, megmutatva egyéni látás-

Jenei Sándor kiállításának berendezése, 2011. 05.08.

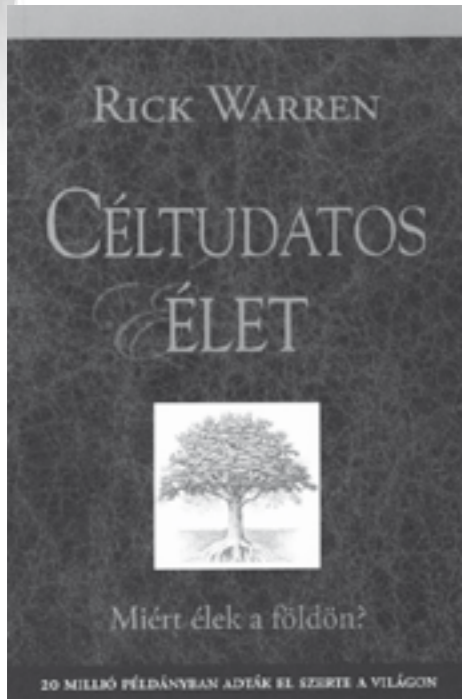
Sárospataki kirándulás a konfirmandusokkal, 2011.09.03.

Déri Múzeum Baráti Körének közgyűlése, 2011.10.21.

Adventi koszorú az úrasztalán

RICK WARREN: CÉLTUDATOS ÉLET

„Isten elültette az örökkévalóságot az emberi szívekbe” (Préd 3,11.)

Mennyei Atyám rengeteg csodáját éltem át életemben. Rick Warren Céltudatos élet című könyvének olvasása sem volt véletlen, hiszen az író arról elmélkedik írásában, hogyan készülünk fel örökéletünkre – s e gondolat már régóta foglalkoztatott engem is, mivel 85 éves vagyok.

Mint ahogy írja: Isten örökkévalóságra teremtett bennünket. E földi életünk csak vékony lap – egy könyv borítója – egész örökéletünkhöz képest. Hogy milyen témákat említ? Isten mosolyog, amikor érzi, hogy mindennél jobban szeretjük Őt. Családjába tartozunk, Ő a barátunk. Ez itt a földön csak úgy lehetséges, ha közösségben, gyülekezetben élünk. Igyekezünk olyanok lenni, mint Krisztus. Növekedünk még a kísértések, szenvedések idején is, mert a legmélyebb istendicsőtés élményét ilyenkor élhetjük meg. Isten az Ő szolgálatára formált minket, itt a földön küldetésünk van. Földi szolgálatunk a hívőknek, küldetésünk a nem hívőknek szól. Az örömhírt tovább kell adnunk: Krisztus urunk azért halt meg érettünk, hogy minket megváltson. A céltudatos élet tehát az igazi élet.

40 napra osztotta be a lelkész író a könyv olvasását, melyeket 1-1 prédikációnak

is tekinthetünk. Minden részhez sok-sok bibliai igét is csatolt, melyeken elmélkedhetünk, de meg is tanulhatjuk azokat. Végül kéri, feleljünk azokra a kérdésekre, hogy mi az életünk mozgatóereje, milyen legyen jellemünk, mit tennénk ezentúl másképp (hogy növekedjék a gyülekezetünk), milyen változás lesz továbbá életünkben, a fájdalom, a kísértés mit változtatott életünkön, hogyan kapjuk meg Istenünk erejét.

Mindezekért naponta imádkoznunk kell!

A szerző megerősíti hitünket abban, hogy Mennyei Atyánk minden nap velünk van, „előéletünk” csak egy próbatétel, de az Ő segítségével újjászülehetünk, legyőzhetjük bűneinket, s eltávozásunk után hozzá térve dicsőíthetjük Őt.

Szeretném, ha mindenki elolvasná ezt a nagyon értékes könyvet, hogy „Mosolyogjon rád az Úr” (4Móz 6,25.)!

Dr. Fekete Andrásné

MAX LUCADO:

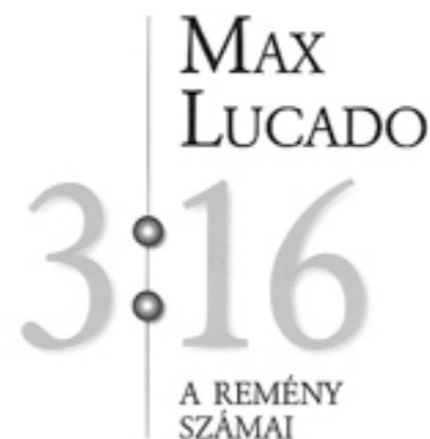
3:16 A REMÉNY SZÁMAI

A szerző legfrissebb magyarul is megjelent könyve a már jól ismert stílusban értelmezi, s egyben újraértelmezi a Jn 3:16-ot. „Mert úgy szerette Isten a világot...” , s bizonyára tudjuk tovább folytatni, hiszen ez az egyik legtöbbet idézett bibliai vers.

Ki is tudna róla újat mondani? Ha teljesen újat Max Lucado sem tudott belőle kihozni, ismét sikerült neki új fénybe állítania a jól ismertet. Fantáziája ugyanis szárnyal, s könnyedén magával ragadja az olvasót. A remény 21 szavának bemutatása által úgy teszi számunkra érthetővé a versben rejlő nagy teológiai összefüggéseket, hogy mindeközben nem nélkülözi a humort és az életet példákat sem. Így ismét egy olyan művét tarthatjuk a kezünkben, aminek nem csupán üzenete, hanem összetéveszthetetlen stílusa is van.

A kód 3:16. „Ha egyáltalán nem ismered még a Bibliát, akkor ezzel érdemes kezdened. Ha már mindent ismersz a Szentírásból, akkor érdemes visszatérned hozzá.”

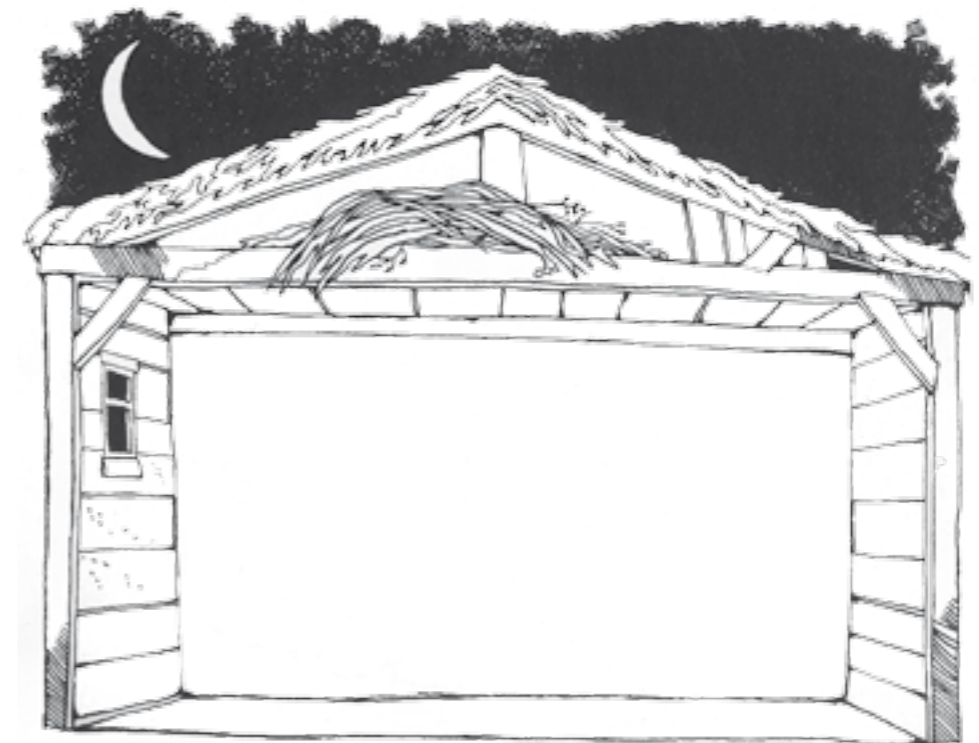
Bélbász-Szücs Andrea
Forrás: www.derefem.hu

Rakd sorba a mondatokat és megtudod, ki volt a király Jézus születésekor!

Ó	Jézus megszületett.
R	Nem kaptak szállást a fogadóban.
S	József, Mária és Jézus Egyiptomba menekült a gonosz király elől.
D	Bölcsek érkeztek az istállóhoz.
E	József és Mária Betlehembe mentek.
E	Jézus ajándékot kapott: aranyat, tömjént, és mirhát.
H	Egy angyal megjelent Máriának

Üres az istálló!
Kik hiányoznak belőle?
Rajzold le!

Milyen állat hátán utazott Mária?
Kösd össze a számokat növekvő sorrendbe és megtudod!

